

Številka: 451-14/2018-17/621
Datum: 11. 1. 2019

Agencija za energijo (v nadaljevanju organ) izdaja na podlagi 413. člena Energetskega zakona (Uradni list RS, št. 17/14, 81/15, v nadaljevanju EZ-1), na zahtevo stranke, v zadevi višine stroškov neupravičenega odjema električne energije naslednjo

ODLOČBO

1. Zahteva stranke, z dne 14. 9. 2018 v zadevi višine stroškov neupravičenega odjema električne energije na merilnem mestu št. se zavrne.
2. V postopku izdaje te odločbe niso nastali posebni stroški.

Obrazložitev:

Uporabnica sistema (v nadaljevanju stranka), je na naslov organa 14. 9. 2018¹ vložila zahtevo za odločanje v sporu z distribucijskim operaterjem (v nadaljevanju nasprotna stranka), v zvezi z višino stroškov neupravičenega odjema oziroma domnevno napačnim izračunom neupravičenega odjema električne energije na merilnem mestu št. Družba, je namreč na merilnem mestu št. ugotovila, da je na distribucijsko omrežje mimo merilnih naprav, za glavnimi varovalkami, priklopljen večji del hišne električne instalacije. Zaradi ugotovljenega neupravičenega odjema električne energije je stranka prejela račun v višini EUR za obdobje od 18. 7. 2017 do 18. 7. 2018. Meni, da je ne glede na obračunsko moč, pomnoženo z obratovalnimi urami in izračunano po ceniku zasilne oskrbe, povečane za 30 odstotkov, izračun neupravičenega odjema napačen. Kot lastnica hiše se sicer zaveda odgovornosti, vendar meni, da je dolžna plačati le znesek za stanovanje v velikosti 50 m², za katerega je bila električna energija speljana mimo števca, to je EUR.

Po prejemu zahteve je organ najprej preizkusil, ali so izpolnjene procesne predpostavke iz 415. člena EZ-1. Na podlagi zahteve in predloženih listin organ ugotavlja, da je stranka pred sprožitvijo postopka pred tukajšnjim organom zahtevala od nasprotne stranke, naj ugotovi njeni zahtevi (pritožba z dne 26. 7. 2018). Ko je bila njena zahteva s strani nasprotne stranke v celoti zavrnjena, je stranka v roku iz drugega odstavka 415. člena EZ-1 vložila zahtevo, da organ odloči v sporu.

¹ Stranka je prvotno, pomanjkljivo vlogo z dne 27. 8. 2018 na poziv organa dopolnila 14. 9. 2018, zato se na podlagi drugega odstavka 67. člena Zakona o splošnem upravnem postopku šteje, da je vloga vložena takrat, ko je bila vložena vloga, s katero so pomanjkljivosti odpravljene.

Organ je v obravnavani zadevi skladno z določbami Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13, v nadaljevanju ZUP) nasprotno stranko z dopisom z dne 19. 9. 2018 pozval, da se pisno izjasni o zahtevku stranke ter o vseh dejstvih in okoliščinah, ki so pomembne v obravnavani zadevi, ter za svoje navedbe priloži dokaze.

Nasprotna stranka se je z dopisom z dne 1. 10. 2018 opredelila do zahteve stranke. Iz dopisa izhaja, da je njen pooblaščen izvajalec nalog distribucijskega operaterja, družba....., 18. 7. 2018 pri kontroli merilnega mesta št....., ugotovila, da je na distribucijsko omrežje mimo merilnih naprav, za glavnimi varovalkami, priklopljen večji del hišne električne instalacije, zaradi česar neupravičeno prevzeta električna energija ni bila registrirana na števcu električne energije. Narejen je bil zapisnik, nedovoljena priključitev na omrežje fotografirana in odstranjena. Ker je bilo ugotovljeno tudi, da obstoječi električni priključek ne ustreza tehničnim in varnostnim predpisom, ogroža varno in zanesljivo obratovanje distribucijskega omrežja z električno energijo ter predstavlja nevarnost za zdravje in življenje uporabnikov, je bila stranka pozvana, da priključek obnovi v skladu z zahtevami po tipizaciji merilnih mest. Glede na ugotovljen neupravičeni odjem je bil v skladu s 57. in 58. členom Splošnih pogojev za dobavo in odjem električne energije iz distribucijskega omrežja električne energije izdelan in stranki posredovan račun za neupravičeno porabljeno električno energijo. Račun za plačilo neupravičeno porabljene električne energije, v količinah upoštevane razlike med količinami nedovoljenega odjema in izmerjenimi količinami, ki jih je v enakem obdobju izmeril števec, predstavlja kWh, kar predstavlja obveznost plačila v znesku EUR za obdobje od 18. 7. 2017 do 18. 7. 2018, zakonsko obdobje 12 mesecev nazaj od dneva ugotovitve neupravičenega odjema). Količina je izračunana na podlagi zmnožka vsote nazivnih jakosti tokov varovalk in napetosti, kar predstavlja obračunsko moč, ki je pomnožena z mesečnimi obratovalnimi urami za posamezna obračunska obdobja in zaračunana po ceniku zasilne oskrbe, povečane za 30 odstotkov. Od dobljenega rezultata se je odštela izmerjena vrednost, ki jo je izmeril števec v enakem obdobju. Kot dokaz za svoje navedbe je nasprotna stranka priložila dopis (pojasnilo stranki glede izrednega računa za neupravičeno porabo električne energije); račun št. z dne 8. 8. 2018 za plačilo v višini EUR; izračun neupravičenega odjema z dne 19. 7. 2018 ter zapisnik s šifro z dne 18. 7. 2018, s fotografijami.

Organ je na podlagi 102. in 154. člena ZUP razpisal narok za ustno obravnavo 7. 11. 2018, ki so se je udeležili stranka osebno, pooblaščenec nasprotne stranke, ter pooblaščenec

Nasprotna stranka je na ustni obravnavi, kot dodatno k svojim navedbam v dopisu z znakom z dne 1. 10. 2018, povedala, da je na obravnavanem objektu bil nameščen še en števec električne energije, ki ni bil nikoli evidentiran v evidenci merilnih mest. Na tem odštevalnem števcu, kot delu notranje inštalacije, je bila razvidna količina prenesene in izmerjene energije v VT tarifi kWh in MT tarifi kWh. V obravnavanem primeru bi bilo, ker gre za starejši objekt, kjer so glavne varovalke v drugi lokaciji kot števec, običajno, da bi bil tudi ta drugi števec v upravljanju distribucijskega operaterja in ne kot interni števec v električni inštalaciji. Ob kontroli merilnega mesta je bila narejena fotografija predmetnega števca, ki jo je nasprotna stranka na ustni obravnavi tudi predložila. Nasprotna stranka je tudi pojasnila način izračuna stroškov neupravičenega odjema. V zvezi z domnevno napačnim izračunom kot v svoji zahtevi zatrjuje stranka, pa je slednja glede na

pojasnilo nasprotne stranke povedala, da razume, da je nasprotna stranka izračun opravila v skladu s predpisom, da pa meni, da ni prav, da je dolžna plačati tolikšen znesek, saj za navedeno stanje ni vedela.

Na ustni obravnavi je uradna oseba sprejela sklep, da nasprotna stranka posreduje še specifikacijo zaračunanih stroškov neupravičenega odjema po računu št. Prav tako je s soglasjem stranke in na podlagi prvega odstavka 419. člena EZ-1 sprejela sklep, da se rok za izdajo odločbe v tem postopku podaljša za dva meseca, in sicer do 14. 1. 2019.

Skladno s sklepom, sprejetim na ustni obravnavi, je nasprotna stranka z dopisoma z znakom z dne 16. 11. 2018 in z dne 26. 11. 2018 posredovala obrazložitev ter specifikacijo izračunanih stroškov neupravičenega odjema.

V skladu s 138. in 146. členom ZUP je organ prejeto dokumentacijo z dopisom št. z dne 29. 11. 2018 posredoval stranki, z možnostjo, da se o dejstvih, ki izhajajo iz dokumentacije, lahko pisno izreče. Stranka se v zvezi z v skladu s 87. členom ZUP 15. 12. 2018 vročeno dokumentacijo ni izrekla.

Organ je v obravnavani zadevi proučil zahtevo stranke, vse navedbe nasprotne stranke in vsa predložena dokazila, s katerimi sta stranki dokazovali dejstva. Na podlagi dejanskega stanja, ugotovljenega v posebnem ugotovitvenem postopku, in dokazov, na katerega je le-to oprto, ter ob uporabi zakonskih in podzakonskih predpisov, ki se nanašajo na obravnavano zadevo, organ ugotavlja, da je zahteva stranke glede domnevno napačnega izračuna neupravičenega odjema električne oziroma višine stroškov neupravičenega odjema električne energije na merilnem mestu št. neutemeljena, kot je pojasnjeno v nadaljevanju.

Organ ugotavlja, da je bistveno vprašanje, ki ga je treba rešiti v tem upravnem postopku, ali je višina stroškov ugotovljenega neupravičenega odjema pravilno izračunana oziroma izračunana v skladu z veljavnimi predpisi.

Na podlagi dokazil, ki se nahajajo v spisni dokumentaciji, je nesporno, da je bila 18. 7. 2018 na merilnem mestu št. opravljena kontrola, ki sta jo opravila pooblaščenca delavca Pri tem sta ugotovila, da je na distribucijsko omrežje mimo merilnih naprav, za glavnimi varovalkami, priključen večji del hišne električne instalacije, zaradi česar neupravičeno prevzeta električna energija ni bila merjena na števcu električne energije in posledično ne zaračunana. Kot izhaja iz obravnavane dokumentacije je bil o kontroli merilnega mesta sestavljen zapisnik s šifro z dne 18. 7. 2018. Način in obseg izvedbe neupravičenega odjema sta delavca evidentirala v zapisniku, pod rubriko Ugotovitve, in ob tem merilno mesto tudi fotografirala ter nedovoljeno priključitev na omrežje odstranila (odklopila). Stranka je bila ob izvajanju kontrole merilnega mesta prisotna in je navedeni zapisnik tudi podpisala. Dne 24. 7. 2018 je bil stranki izstavljen račun št. za plačilo neupravičenega odjema v višini EUR.

Skladno z 69. členom Splošnih pogojev za dobavo in odjem električne energije iz distribucijskega omrežja električne energije (Uradni list RS, št. 126/07, 37/11 – Odl. US, 17/14, v nadaljevanju SPDO) se dobavljena in prevzeta električna energija ter delovna moč merita z merilnimi napravami, ki morajo ustrezati pogojem, določenim z zakonom in pogojem iz soglasja za priključitev. Kot določa drugi odstavek 38. člena Sistemskih obratovalnih navodil za distribucijsko omrežje električne energije (Uradni

list RS, št. 41/11, 17/14 – EZ-1, nadaljevanju SON), morajo biti za potrebe obračuna količine oddane ali prejete električne energije za vsako merilno mesto izmerjene in registrirane preko merilne opreme. Skladno s prvim odstavkom 63. člena SPDO in prvega odstavka 72. člena SON izvaja distribucijski operater tehnične nadzore merilnih naprav ter kontrolira nepooblaščen posege na merilnih mestih.

Kaj se šteje za neupravičen odjem električne energije, določa prvi odstavek 57. člena SPDO, in sicer, če:

- je uporabnik sistema priključen na omrežje brez ustrezne pogodbe o dostopu ali pogodbe o dobavi, niso pa izpolnjeni pogoji za zasilno ali nujno oskrbo;
- uporabnik sistema odjema električno energijo brez zahtevanih ali dogovorjenih merilnih naprav ali mimo njih ali če onemogoča pravilno registriranje merilnih podatkov;
- je uporabnik sistema z merilnih naprav odstranil varnostno plombo;
- se uporabnik svojevoljno priključi na omrežje;
- uporabnik sistema da netočne podatke za določeno odjemno skupino.

V primeru neupravičenega odjema mora uporabnik sistema plačati distribucijskemu operaterju neupravičeno porabljeno električno energijo in uporabo omrežja, in sicer v količinah, kot so jih izmerile merilne naprave, in po ceni, ki je enaka ceni električne energije višje dnevne tarifne postavke za zasilno oskrbo na dan izstavitve računa, povečani za 30 odstotkov. Če količine električne energije niso izmerjene oziroma registrirane, distribucijski operater za uporabnika sistema na nizki napetosti izvede ocenitev količin električne energije in obračunske moči v skladu s točko 2.a) prvega odstavka 58. člena SPDO. Po navedeni določbi se količina električne energije določi tako, da se obračunska moč, ki jo določa zmnožek vsote nazivnih jakosti naprav za omejevanje toka in napetosti 230 V, množi z mesečnimi obratovalnimi urami, in sicer v mesecih od 1. oktobra do 31. marca 200 ur/mesec ter v mesecih od 1. aprila do 30. septembra 130 ur/mesec. Če ni mogoče ugotoviti, kdaj se je začel neupravičen odjem, mora uporabnik sistema plačati neupravičen odjem električne energije in uporabo omrežja za obdobje dvanajst mesecev nazaj od dneva ugotovitve neupravičenega odjema, kot to določa četrti odstavek 57. člena SPDO. V skladu z drugim odstavkom 57. člena navedenega predpisa se uporaba omrežja za prevzemno-predajno mesto brez merjenja moči zaračuna po enotarifnih postavkah, veljavnih za odjemno skupino na nizki napetosti brez merjenja moči, po veljavnem ceniku agencije na dan izstavitve računa.

Za odločitev v tem postopku je torej odločilna ugotovitev, da je stranka glede na ugotovljene nepravilnosti odjemala električno energijo mimo merilne naprave, kar se v skladu z 2. alinejo prvega odstavka 57. člena SPDO šteje za neupravičen odjem, zaradi česar je dolžna plačati neupravičeno porabljeno električno energijo. Za izračun stroškov porabljene električne energije in omrežnine je nasprotna stranka oziroma pogodbeni izvajalec, pravilno uporabil 57. in 58. člen SPDO, kar je razvidno iz dokumenta Obračun količin neupravičenega odjema. Kot izhaja iz zapisnika s šifro z dne 18. 7. 2018 se je neupravičen odjem vršil preko enega vodnika na vseh treh fazah oziroma skupaj po treh vodnikih preseka 2,5 mm², pri čemer so bili vodniki priključeni na odvodne sponke glavnih varovalk (priključitev za prevzemno-predajnem mestu). Jakost naprav za omejevanje toka (jakost glavnih varovalk) znaša na vseh treh fazah 25 A. Za ocenitev količin električne energije obračunske moči neupravičenega odjema je nasprotna stranka pravilno uporabila 2.a) točko 58. člena SPDO. Tako določena količina električne energije neupravičenega odjema znaša kWh, od katere se v skladu z drugim odstavkom 58. člena SPDO odštejejo izmerjene količine, ki znašajo kWh, kot jih je izmeril nameščeni števec. Tako

znaša ocenjena količina električne energije za obračun neupravičenega odjema kWh. Na dan obračuna količin, to je 24. 7. 2018, je znašala cena² električne energije za zasilno oskrbo 0,08323 EUR/kWh, v skladu z drugim odstavkom 57. člena SPDO povečana za 30 odstotkov, kar znaša 0,10820 EUR/kWh. Ob upoštevanju, da znaša ocenjena količina neupravičenega odjema kWh, cena za energijo za neupravičen odjem 0,10820 EUR/kWh, postavka³ za omrežnino po tarifi ET 0,03935 EUR/kWh, trošarina I. stopnje⁴ 0,00305 EUR/kWh, prispevek⁵ za delovanje operaterja trga 0,00013 EUR/kWh, prispevek⁶ za energetska učinkovitost 0,00080 EUR/kWh ter splošna stopnja⁷ davka na dodano vrednost 22 odstotkov, agencija ugotavlja, da je višina stroškov ugotovljenega neupravičenega odjema v višini EUR pravilno izračunana oziroma izračunana v skladu z veljavnimi predpisi.

Glede na vse navedeno organ zaključuje, da strankina zahteva, ki se nanaša na višino stroškov neupravičenega odjema oziroma račun št. 71314 z dne 24. 7. 2018 iz naslova neupravičenega odjema električne energije, ni utemeljena, zato je odločeno, kot izhaja iz 1. točke izreka te odločbe.

V postopku izdaje te odločbe posebni stroški niso nastali, zato je v skladu s 118. členom ZUP odločeno, kot izhaja iz druge točke izreka te odločbe.

POUK O PRAVNEM SREDSTVU: Zoper to odločbo na podlagi prvega odstavka 418. člena EZ-1 pritožba ni dovoljena. Zoper to odločbo je dopusten upravni spor, ki se sproži z vložitvijo tožbe v 30 dneh po prejemu te odločbe, in sicer neposredno pisno pri Upravnem sodišču Republike Slovenije, Fajfarjeva 33, 1000 Ljubljana, ali na zunanjih oddelkih ustavnega sodišča glede na sedež ali prebivališče tožnika, lahko pa se pošlje navedenemu sodišču po pošti. Šteje se, da je bila tožba vložena pri sodišču tisti dan, ko je bila priporočeno oddana na pošto. Tožba se vložijo v toliko izvodih, kolikor je strank v postopku. Tožbi je treba priložiti upravni akt, ki se izpodbija, v izvorniku, prepisu ali kopiji.

V upravnem sporu je na podlagi Zakona o sodnih taksah (Uradni list RS, št. 37/08, 97/10, 63/13, 58/14 – odl. US, 19/15 – odl. US, 30/16, 10/17 – ZPP-E) ob vložitvi tožbe treba plačati sodno takso, in sicer po tarifni številki 6111 v znesku 148 evrov. Taksa se plača na transakcijski račun sodišča št. 01100-8450088976.

² Cenik za zasilno oskrbo z električno energijo, objavljen na spletni strani: <https://www.sodo.si/ceniki-energije/ceniki-za-zasilno-oskrbo-z-elektricno-energijo>

³ Tarifne postavke za omrežnine elektrooperaterjev za regulativno obdobje 2016-2018 (Uradni list RS, št. 99/2015)

⁴ 92. člen Zakona o trošarinah (Uradni list RS, št. 47/16)

⁵ Sklep Vlade RS, št. 36001-11/2010/4 z dne 23. 9. 2010

⁶ 10. člen Uredbe o zagotavljanju prihrankov energije (Uradni list, RS, št. 96/14)

⁷ 41. člen Zakona o davku na dodano vrednost (Uradni list RS, št. [13/11](#) – uradno prečiščeno besedilo, [18/11](#), [78/11](#), [38/12](#), [83/12](#), [86/14](#), [90/15](#), [77/18](#))